

се проектира върху конкретното реално пространство, „следва“ неговата организация в етнокултурологичен план, наследява и осмисля напластената и съхранена историческа и културна информация и така „формира“ „своя“ пространствен модел. Разбира се, тук не бива да се забравят специфичните взаимоотношения между фолклор и история, закономерностите в развитието на фолклора като художествена система и принципите на осмисляне на историческите факти и събития във фолклорната история.⁴⁷ Това би предотвратило неаргументираното и понякога наивно пряко и директно съотнасяне с историческите факти, конкретни пространства, време и т.н. Както често дотук се случваше съотнасянето е възможно, дори в някои моменти е неминуемо, но трябва да става изцяло в съответствие с конкретните функции на хайдушкия фолклор като вариант на фолклорната история.

Най-важният организиращ елемент в хайдушкото пространство е топосът - хайдушко сборище. То е центърът-към него „пътува“ героят, напускайки дома си, за да стане хайдутин, там се избира войвода и байрактар чрез специални надпревари, там се кълнат хайдутите, от него започват повечето действия. Като такова то се знае отдавна и информацията за него се възприема и предава във фолклорната история неделимо от знанията за хайдутите. Много често във фолклорните текстове то не е обозначено чрез конкретно наименование, а само и точно като хайдушко сборище: „Отиде в гора зелена на хайдушкото сборище“, „Събрали ми са събрали... на хайдушкото сборище“, „Засвирил Стоян с кавала от връх от Стара планина, от хайдушкото сборище“, „Там горе в Стара планина на хайдушкото сборище“, „На връх на Стара планина, на хайдушката равнина“, „На Рила стара планина, на хайдушката поляна“, Млади хайдуте да сбира на хайдушката поляна, горе ми горе в балкана“. Или пък обозначено чрез контекста: „В Сливенските балкани хайдутин, майко, ще стана“, „Че събра вярна дружина, в зелена гора заведе“, „Аз в балкана ще ида при мойта вярна дружина“, „Че в буйна гора отиде при своята вярна дружина“, „Че наби гора зелена и събра отбор юнаци“. В много от текс-